

Katolícke noviny

ZALOŽENÉ V ROKU 1849
ROČNÍK 121
www.katnoviny.sk

49

cena 10 Sk

10. decembra 2006

TÝŽDENNÍK PRE NÁBOŽENSKE
A SPOLOČENSKÉ OTÁZKY

Navzájom sa spoznávať,
rešpektovať, milovať

V prvý decembrový deň pápež Benedikt XVI. ukončil 4-dňovú apoštolskú cestu v Turecku, počas ktorej kládol dôraz na medzináboženský i ekumenický dialóg, ako aj na povzbudenie mälopocetnej komunity katolíkov. Na snímke Petrov nástupca bozkom pokoja pozdravuje patriarchu Bartolomeja I. (viac na s. 6, 7, 14).

Snímka: TASR

str. 5

Prichádzate, ktorý prekvapuje

str. 9

Akadem:
Bud'me svet(l)om!

str. 16

Domov
sa zmestí
do igelitky...

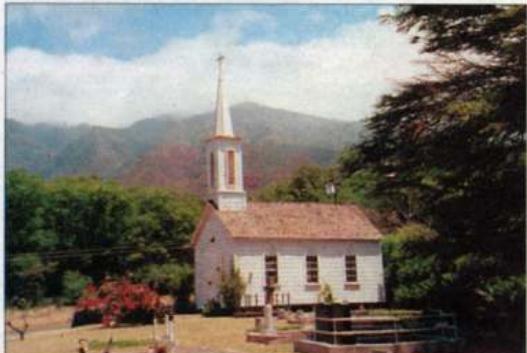
str. 26

Tomáško -
príbeh zo života

Svätá zem Molokai

Ked sa minulý rok robila v Belgicku anketa o najväčšiu osobnosť krajiny, nezvifazil nijaký politik, herec ani športovec. Pre Flámov sa stal jednoznačnou osobnosťou jednoduchý knaz, malomocný svätec páter Damián de Veuster, ktorý svoj život zasvätil najbiednejším z biednych – malomocným vyhosteným na ostrov Molokai.

Kostol sv. Jozefa, ktorý postavil páter Damián na Molokai v roku 1876.

Uprostred Tichého oceánu, tisícky kilometrov od akéhokoľvek svetadielu, sa rozprestiera súostrovie Havajské ostrovy, pozostávajúce z ôsmich obývaných a desiatok neosídlených ostrovov. Ked v 19. storočí hľadali miesto na kolóniu malomocných, padol žreb na jeden z nich – Molokai. Odvedy sa tento ostrov stal domovom mnohých malomocných, medzi ktorých prišiel v roku 1873 páter Damián z francúzskej Kongregácie Najsvätejších Srdeč.

Duch pátra Damiána

Osobnosť pátra Damiána poznáme u nás predovšetkým z románu Wilhelma Hünermannu *Na ostrov smrti*. Práve on sa stal prvým podnetcom pre Petra Žaloudka, aby tento ostrov osiemkrát navštívil a porovnal, ako sa zmenil od čias, keď na ňom žil páter Damián. „Človek si ho viacinou predstavuje ako ostrov plný biedy a zápacu, v skutočnosti je to však nádherný čistý ostrov plný kvetov a zelene,“ hovorí P. Žaloudek, autor knihy *Áina Hemolele. Svätá zem Molokai*, v ktorej sa vydáva po stopách misionára malomocných.

Páter Damián vždy hovorieval: „Toto je naše prostredie, kde musíme žiť a už nemáme kam isti, preto si ho musíme urobiť pekné, aby sme sa dobre cítili.“ Učil ľudí sadíť stromy, kvety, obrábať pole, bol im vzorom v rozličných čin-

nostiah, dokonca i v zhotovovaní rakiiev pre zosmolých, až sa napokon neútulný ostrov s niekoľkými chatrčami zmenil na zelenú oázu. Duch pátra Damiána tam žije stále. Tak ako pred výšte sto rokmi, i dnes je v Kalawao ranná svätá omša o 5.15, ako to zaviedol páter Damián, a z úcty k nemu sa tu traduje mnoho iných vecí.

Žijúci príbusztník

Havajské ostrovy dva razy navštívil aj jeden z 278 žijúcich príbusztníkov pátra Damiána Erik de Backer (67), pochádzajúci z Herentu pri Leuvene. „Prvýkrát som tam ťiel pracovne ako člen oficiálnej belgickej misie civilného letectva. Viedli sme rokovania me-

dzi civilným leteckom a armádou a ja som bol nesmierne dojatý, keď v kongresovej hale viseli plagáty s fotografiou a životopisom pátra Damiána a text o tom, čo všetko urobil pre havajské obyvateľstvo. Bola to pre mňa veľká česť. Nečakal som, že na takomto veľkom medzinárodnom stretnutí bude dominantný práve duch môjho predka. Druhý raz som priviesiel na pozvanie domáčich a navštívil som miesta, na ktorých pôsobil páter Damián.“ Páter Damián bol strýkom Eriku starej mamy. V ich rodine bolo viacerých duchovných povolaní a na Havajských ostrovoch žili okrem pátra

Najvernejšia podobizeň pátra Damiána, ktorú rok pred jeho smrťou namaľoval Edward Clifford.

Damiána aj ďalší dvaja knazi z jeho rozvetvenej rodiny.

Aktuálne posolstvo

„Páter Damián je príkladom toho, čo môžu ľudia robiť pre iných, najmä pre tých, ktorí sú v faukej situácii,“ myslí si Erik de Backer. „Jeho posolstvo pomáha ľuďom je univerzálné, platí vždy a všade.“ Spôsobom pomoci je mnoho a jedným z nich je zvyšovať informovanosť. V niektorých krajinách sa ešte aj dnes stáva, že malomocní ľudia sú izolovaní, aby nenačazili iných. „Na takéto problémy však už poznáme riešenie. Páter Damián vždy premýšľal a hľadal spôsoby, ako predchádzať takymto situáciám,“ hovorí Erik de Backer. V Belgicku dodnes funguje fond s názvom *Damiánova akcia*, ktorý podporuje ľudí s malomocnstvom na celom svete.

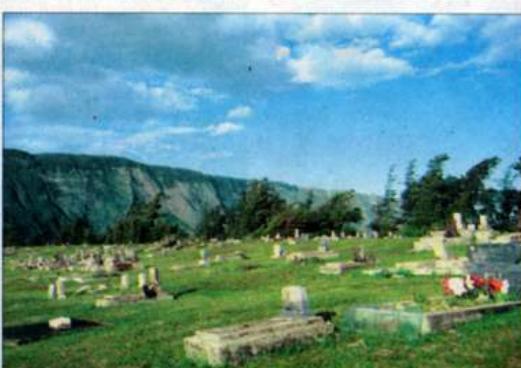
Svätec malomocných

Ostrov smrti sa zmenil na svätú zem, lebo žil na nej svätec, ktorý dal nádej vyhnancom plným zúfalstva a bolesti. V máji 1984 napísala bl. Matka Terézia pápežovi Jánovi Pavlovi II.: „Svätý Otče, pracujeme medzi tisícmi pacientov nakazených malomocnstvom. Aby sme dokázali vydražiť túto krásu, ale i náročnú prácu, potrebuje sme svätca, ktorý by nás odusevňoval, viedol a chránil. Týmto svätcom by mohol byť práve otec Damián.“ Pápež jej prosie vyhovel a v roku 1995 vylháli pátra Damiána de Veuster za blahoslaveného.

MARTINA GROCHÁLOVÁ

Snímky:

Karmelitánske nakladatelstvo

Na pobreží Tichého oceánu sa nachádzajú tisícky hrobov...

